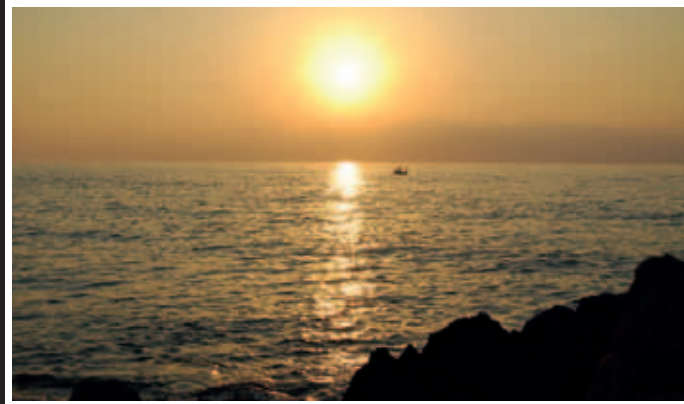

l'ullal 17

tercera època

**revista del cpfpa
francesc bosch i morata
xàtiva
maig 2013**

sumari editorial

participació de l'escola

Contar un conte	Mi escuela de
<i>M.ª Ángeles Rodríguez</i>	adultos.
El meu retorn a	<i>Marisol Giner</i>
l'estudi després de 24	Falta de confianza.
anys.	<i>Paquita Piquer</i>
<i>Silvia Langa Revert</i>	¿Y después de la
La imaginació de	jubilación qué?.
Vicent.	<i>Antonio J. Bataller</i>
<i>Vicent Vila</i>	Felicitem a Antonio
Endevina qui és?	i a Merche, pel seu
<i>Dolores Montejano</i>	enllaç matrimonial
Marieta	i els desitgem molta
<i>Lolita Bonet</i>	esperança i molta
La contaminació.	felicitat.
<i>Javier Juan Belda</i>	<i>APAP i Centre</i>
La fi del món.	La educación
<i>Juan Hilario Alfaro</i>	como
<i>Quintanilla</i>	asignatura
L'arnadí.	pendiente...
<i>M.ª Nieves Ortiz Julbe</i>	<i>Vicent Vila</i>
Fogassa.	Vivir con ella.
Hello!	<i>Ginebra</i>
<i>Rosa Estornell</i>	Sambori.
Circle the days of the	La fira.
week in the puzzle.	<i>Ramón García</i>
<i>Anònim</i>	Sonet per a
Empiezo igual que	Teresa.
termino.	<i>Rafael Nadal</i>
<i>Emilia Torregrosa</i>	

escola oberta

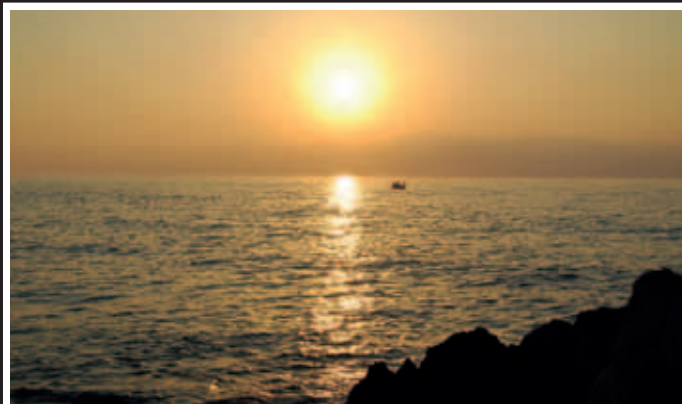
Sistematització. Una manera de pensar el fer...

Alfredo Ghiso

Unes bones polítiques valencianes envers l'aprenentatge permanent.

Poesia.
Nieves Talens
Un espacio propio.
G.
Itinerari a Xàtiva..

Nos quieren vender
tres huevos...pero
sólo hay dos.
Vicent Martí

editorial

Aquest nou número de la revista, fruit com sempre de la cooperació amb l'Associació de Persones Adultes Participants, amb la qual realitzem també altres accions formatives posa punt i seguit, tant a les activitats educatives i socioculturals desenvolupades aquest curs com a la col·laboració que mantenim i, sobretot, obri la possibilitat d'aprofundir aquesta cooperació al proper curs i d'altres vinents, en l'horitzó de configurar un Pla Local d'Educació Permanent que tinga les accions formatives, educatives, socioculturals, etc. que planifiquem conjuntament com a eix bàsic de vertebració.

Volem deixar escrit aquest desig perquè és la nostra voluntat encetar per al proper curs un increment de l'oferta educativa i formativa, en virtut de les demandes expressades, els interessos i les necessitats de les persones joves i adultes... que done resposta a aquestes, per una banda i, a més a més, plantejar els interrogants precisos que la comunitat xativina requereix per situar-nos la po-

taller de premsa

Coordinació: Paqui Borox i pep aparicio guadas
Consell de redacció: Paqui Borox, Tere Vila, Vicent Vila, Rafa Albert, pep aparicio guadas, Mª Carmen García, Marta Yusta, Vicent Penalba, Mª Ángeles Rodríguez i Herminia Guerrero
Traducció i correcció: Neus Benito
Fotografies: Taller de Premsa i de Fotografia, María Ángeles Rodríguez i Quique Luján.
Dibuixos: Vicent Vila i Vicent Penalba; i de les persones que participaren al taller: *Creant moviment amb el cos i la ploma.*
Disseny i maquetació: Taller de Premsa
Impressió: Matéu impressors, s.l.

blació, el territori i el centre en una dinàmica engrescadora, gojosa i ciutadana; volem continuar deixant empremta amb les nostres accions educatives i formatives: a la ciutat, a la comarca, al nostre país i seguir sent un centre capdavanter a l'àmbit de l'aprenentatge permanent.

I per a poder i saber posar en marxa aquesta ampliació d'estudis i un increment substancial de les ofertes que en aquest moment implementem l'Associació –que cada vegada més necessita, demana i sol·licita els esforços de totes les persones joves i adultes que són estudiants ací- i el Centre Públic, amb l'ajuda de l'Ajuntament de Xàtiva, –malgrat que per al proper curs 2013-2014 ha realitzat una minoració-, ens cal la col·laboració, el suport, l'ajuda i el reforçament de totes i tots vosaltres: persones educandes i educadores així com els patrocinis d'altres entitats, organitzacions i institucions; si volem, podem.

Finalment, agrair a totes i tots els que heu participat i escrit i llegit la revista que fem, humilment i càlida, en aquest Centre i Associació ja que el reconeixement de les paraules escrites, de les vostres aportacions... són els materials de la vida quotidiana en aquesta escola. Sols ens queda desitjar-vos un bon estiu, i que continueu pensant i escrivint, posant veu als vostres pensaments per a dir a tothom: "sóc ací, tinc paraula i veu, vull aprendre" perquè aquesta expressió és el major tresor de la condició humana.

Contar un conte M.ª Ángeles Rodríguez

Pos senyor...

Hi havia en un lloc una ciutat molt antiga i molt bonica, on hi havia un gran castell, damunt d'una muntanya i davall da la falda de la muntanya es troba la ciutat de Xàtiva, abans va tindre altres noms, tants com cultures van passar per ací, alguns d'ells com: Saiti, Saetabis, San Felipe, Játiva, Xàtiva.

La ciutat era tan bonica i tan impressionant, que la gent de fora que venia per primera vegada, a fer els seus quefers com vendre i comprar es quedaven bocabadats. Era un lloc de molt bones terres, i tota la ciutat estava rodejada de cultius. En festes s'omplia de gent de tots els voltants fins i tot en fira, era espectacular, la gent venia a comprar això que només es podia comprar a la fira, ja que podies trobar de tot. També hi havia música, pólvora i tota classe d'olors; ah! I les fonts, per tota la ciutat, per això s'anomenava la ciutat de les mil fonts, la gent i els ramats refrescaven i apagaven la calor del mes d'agost.

Des de la part de les hortes, quant els treballadors de l'horta alçaven els ulls, miraven al castell, uha! es meravellaven i no es cansaven d'admirar la seua ciutat, si miraven a l'esquerra veien el Puig sol i arrogant, si giraven el cap darrere es veia santa Anna tota esvelta, coronant el poble de la Llosa, i si miraven a la dreta de lluny, es veien les serres d'Énguera, i si miraven al castell es podien quedar sense respiració de les meravelles que veien des dels afores: la Seu i totes les altres esglésies, repartides per tota Xàtiva, més amunt, Sant Josep i Sant Feliu i més amunt cap a l'esquerra l'espectacular Penya Roja i cap a la dreta la Serra Vernissa i Sant Dídac i a continuació la Serra d'Olleria.

Però un dia un monstre que tenia molts noms com: Diners, Egoisme, Avarícia, Especulació, etc.. va començar a fer de les seues, en la ciutat i als voltants, va construir habitatges sense necessitat.

Un dia un veí treballador de les terres anava amb el seu nét per les terres que anaven quedant, la majoria d'elles ja no es treballaven. El iaio li contava al seu nét que quan ell era jove, estes terres eren molt fèrtils i estaven rodejades de sèquies fetes pels àrabs, corria l'aigua en elles amb molta alegria i ara ja estàs veient, totes destrossades o soterrades amb elles se n'ha anat part de la nostra història i cultura, i per què? Va preguntar el nét... per diners *carinyet*... per diners. Mira iaio! Que bonic es veu el castell en aquest lloc i el iaio va alçar els ulls i amb les llàgrimes als ulls li va dir, sí *carinyet* tens raó és molt bonic. Però el monstre del formigó ens ha tapat quasi tota la vista de part de la ciutat amb edificis alts.

Per a què tanta construcció? Qui ha de vindre a viure ací?

Mentre la part de dalt es buida per vellesa i deixadesa ja que es considera, la part dels pobres, pels intel·lectuals que ens han governat. El xiquet li va dir: no plores iaio, quant jo siga major cuidaré la meua ciutat. No! *Carinyet*, si penses que és teua mal favor li faràs a la ciutat, perquè no oblides mai *carinyet*, la ciutat no és d'uns quants sinó de tot el món que visca en ella i la gent que tinga l'honor de dirigir-la no són els amos, sinó els treballadors i protectors de les persones que l'habiten. Un poble sense gent no és res... El iaio només voldria que fóres honest perquè ser honest no t'assegura aconseguir moltes coses en esta vida, però sí que podràs dormir tranquil.

Conte contat. Conte acabat.

El meu retorn a l'estudi després de 24 anys.

Silvia Langa Revert

Després d'una llarga temporada, he decidit per circumstàncies de la feina tornar a reprendre els estudis. Necessari? Doncs, pense que sí. Els estudis són una part molt important en la meua vida.

Al principi estava molt preocupada, el temps del qual disposava no era molt gran, la feina en casa, la família, el treball, etc. Se'm feia un mur, però gràcies a una persona que m'ajudà i em donà motivació em vaig decidir.

Una de les meues preocupacions era que no m'encordava de moltes coses: l'accentuació, els adjectius, en general de com es feien les coses, però a poc a poc em vaig adonar que amb esforç i dedicació sí que ho tenia al meu abast i amb l'ajuda dels mestres i amb la seua comprensió han fet de mi una estudiant de profit, que sé les meues metes i tinc ganes d'aprendre. Estic disposada a traure el GES i qui sap si després em decidiré no només a fer el tècnic d'emergències sanitàries (TES), crec que pus aconseguir tot el que em propose.

M'agradaria a través d'este escrit donar el meu agraïment als meus mestres: Vicent, Joan, Eva i, en especial, a la meua tutora Neus que em va animar en tot moment a no deixar els estudis, per tot açò estic molt contenta: GRÀCIES A TOTS.

La imaginació de Vicent. Vicent Vila

Vicent tenia una gran imaginació excessiva diria jo, sempre estava lluitant contra dracs, pujant a les estrelles, pilotant avions...

Un dia la mare de Vicent, va ser cridada al col·legi per la professora, esta li comentà l'excessiva imaginació de Vicent i la seua concentració en classe. La mare de Vicent amb preocupació retornà a casa pensant què podia fer amb el seu fill. A l'aplegar a casa cridà a Vicent:

-Vicent!

De sobte d'un bot aparegué Vicent amb una tovalla embolicada al coll i deixada caure com una capa, un poal en el cap i una vara en la mà.

-Sí, majestat- digué Vicent.

-Para ja, fill meu, he de parlar-te molt seriosament. El xiquet, al notar com de seriosa es posava la seua mare, se

La mare de Vicent aquesta volta el castigà en la seua habitació i li llevà tots els llibres de contes i d'històries que tenia en la seua cambra.

Al cap d'un bon temps, la mare pujà a la cambra i va vore Vicent en un racó del seu llit plorant. Eixa imatge li trencà el cor a la mare i pensà que a un xiquet no se li pot furtar la seua imaginació perquè deixaria de ser un xiquet. Entrà en la seua habitació i d'un bot al llit a on estava Vicent, li digué:

- Vós sou el cavaller Vicent? Em persegueix un drac, vós em protegiu?

Vicent alçà la seua careta i amb una rialla es llançà als braços de sa mare, els dos després d'una forta abraçada començaren a jugar tota la vesprada. Després Vicent féu els seus deures perquè li ho prometé a la seua regina.

La mare comprengué que Vicent tenia una gran imaginació i que això no era mal ja que al desenrotllar tota la seua imaginació també aprenia molt. L'ajudava a superar els obstacles que li posaria la vida i el que més li agradava a la mare, era la bona relació que es creava al jugar en el seu fill. Així que Vicent tots els dies que es portava bé en classe, podia jugar en casa amb sa mare. Vicent i sa mare jugaren tots els dies a molts jocs, de cavallers, d'astronautes, de pirates... Foren molt feliços.

Conte contat, conte acabat

Endevina qui és? Dolores Montejano

Aquesta persona té més de 80 anys, coneguda per tota Espanya i en l'estranger.

Sol fer mercadets de luxe per a les ONG. De naixement, andalusa, d'esperit jove. Als seus anys s'enamora com una jove de quinze anys. Mare de fills famosos.

El seu físic és un poc difícil, d'ulls xicotets i castanys amb llavis grans i grossos, que combinen els cabells rulls, blancs i tallats en forma rodona.

El seu caràcter és graciós, ja que quan té ganes de parlar és simpàtica i divertida, en canvi quan la premsa del cor li fa preguntes incòmodes, contesta amb insults i obscenitats amb la seua veu tremolosa.

Marieta Lolita Bonet

Això era una mare que envià la seua filla a la carnisseria:

-Marieta, vés a la carnisseria i compra mitja quarta de fetge,

La xiqueta se n'anà i comprà el fetge, quan tornava de la carnisseria entropessà amb les seues amigues que estaven jugant i li digueren, jugues?

Ella va pensar que encara era prompte i digué que sí, la compra la deixa en el banc d'una finestra.

Mentre les xiquetes jugaven, un gat se'n pujà dalt del finestró i es menjà el fetge. La xiqueta, quan veié que era ja poqueta nit, li digué a les seues amigues que se n'anava i quan agafa el paquet de la compra no hi havia res. Molt trista es posà a plorar.

Un home passà per allí i li preguntà:

-Què et passa Marieta?

-Ai! Que ma mare em pegarà

I li contà el que li havia passat.

-No et preocupes, tu saps qui sóc jo?

-No

-Sóc l'enterrador. Mira, hui ha faltat un home, anem al cementeri, li traguem el fetge al difunt, li'l portes a ta mare i així no s'enfadarà.

I així ho feren.

Quan anà a casa, sa mare li renegà perquè havia tardat, però Marieta li digué que s'havia parat amb les amigues i res més. Quan a la nit es gità Marieta, li costava adormir-se perquè estava preocupada, per no haver dit tot el succeït a sa mare. Abans les cases que, si eren de llaurador pobre, tenien baix i una alçada, i dalt, primer hi havia l'andana i després els dormitoris que tiraven al carrer i que normalment es gitaven els xiquets.

Marieta intentava adormir-se però no podia, cada sorollet que sentia la posava en tensió, De moment escoltà potades i una veu que deia:

-Marieeeeeta, ja estic al primer escaló.

Ella tota espantada, es tapà cap i tot i parà l'orella:

-Marieeeeeta, ja estic al segon escaló...Marieeeeeta, ja estic al replanell...

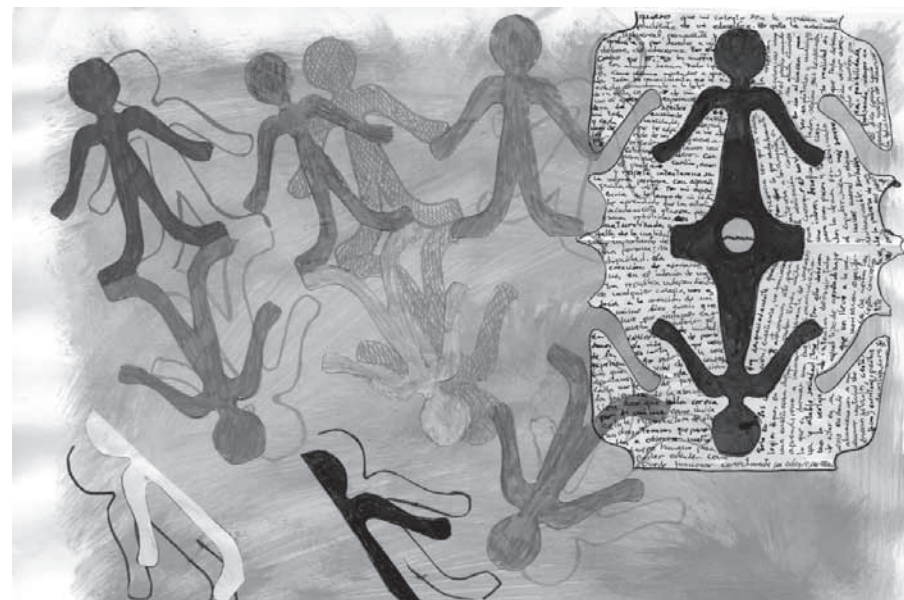
Ella cada vegada més escagarrussada.

-Marieeeeeta, ja estic a l'últim escaló...

Ella tremolant

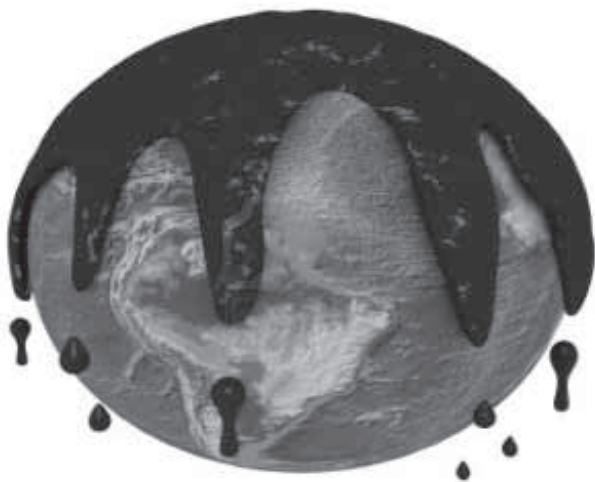
-Mareeeta, ja estic a l'andana.... Marieta, ja estic a la porta... Mariee-eeta JA ESTIC ACÍ!!!!

(Aquesta rondalla, la contava la meua iaia Dolores a la meua germana i a mi, quan érem xicotetes)

La contaminació. Javier Juan Belda

El planeta terra és a on vivim tots, per tant, l'hem de cuidar entre tots perquè és responsabilitat de nosaltres, ja que cada vegada hi ha més contaminació i el forat de l'ozó cada vegada és més gran a causa del fum de les xemeneies, de les fàbriques i d'altres coses. Per això no m'estranya que tant durant l'estiu o l'hivern les temperatures canvien, a l'estiu fa molta calor i a l'hivern fa molt de fred. Per tant, el govern de cada país hauria de prendre algunes mesures per a evitar tanta contaminació perquè hi ha països, que sols els interessa guanyar molts de diners. Si les fàbriques no les respecten cal obligar als empresaris a pagar alguna denúncia o, si no, tancar per tal que no tiren contaminants als rius i evitar el fum de les xemeneies. I respecte a les centrals nuclears com hi ha hagut alguns casos si hi ha fugues cal tancar perquè a banda que donen energia són molt perilloses, no sols per al medi ambient, sinó també per a les persones, animals, etc. Els vaixells petrolífers cal obligar-los que guarden el petroli en algun lloc segur i que no el tiren al mar com solen fer moltes vegades sense tindre en compte que hi ha sers vius i no sols tiren petroli sinó altres coses. Si no fem res, algun dia acabarem como en una pel·lícula que van fer ja fa anys que es deia 'El dia de demà'.

La fi del món. Juan Hilario Alfaro Quintanilla

Durant tot l'any 2012, els mitjans de comunicació, sobretot, la televisió i el cinema, ens han bombardejat sobre la fi del món, que segons la interpretació, de no sabem qui, d'un calendari maia, aquest terrabastall ocriria el 21 de desembre de 2012 (els maies no van tindre el detall de dir-nos l'hora). Que si terratrèmols, tsunamis, paralització del nucli terrestre, explosió del sol, moviments tectònics, una glaciació..., els temes són dels més variats i diferents. Però, quanta veritat hi ha amagada sota aquesta teoria tan poc creïble? Potser, hauríem de mirar un poc més al nostre voltant, i possiblement, trobaríem detalls que si no són senyals de la fi del món, sí que ens prediuen un futur no massa bo.

Un indicador, possiblement un dels més anomenats és l'efecte hivernacle, i l'augment de la temperatura del planeta Terra que ens porta, si algú no posa remei, a una progressiva desertització, disminució de la pluja, desgel dels casquets polars, augment del nivell del mar..., conseqüència de tot açò: immigració massiva, crisis polítiques, corrupció, fam per a la majoria. S'ha constatat, als últims anys, una disminució mantinguda i progressiva del nombre d'abelles a tot el planeta. Molts diran, quin problema hi ha en açò? La funció principal de les abelles no és fer la mel, és pol·linitzar, la pol·linització és la base de qualsevol aliment bàsic, fruites, verdures, cereals, llegums... Quan desaparega l'última abella, serà la fi de la humanitat. No és que ho diga jo, és que ho va dir Einstein. Hauríem de pensar que la fi del món tal volta no siga com ho van imaginar ni els maies, ni Hollywood.

L'arnadí. M.ª Nieves Ortíz Julbe

L'arnadí són postres dolços d'origen àrab. A la Ribera i a la Costera es fa Arnadí, però on de veritat és bo és en el meu poble, Xàtiva.

El principal ingredient per a la seua preparació pot ser la carabassa o el moniato, inclús els dos, pot ser torrat o bullit. Millor torrat perquè perd menys dolçor. En el cas de la carabassa, després de torrar-la, se separen les llavors i la corfa, es posa a escórrer la polpa al llarg d'un dia en un saquet de tela, una volta escorreguda es pasta amb sucre al punt, ametla triturada, rovells d'ou i s'amassa. Es dona la forma desitjada i es posa en un recipient, el més típic és la cassola de test i es posa al forn. Per damunt es pot decorar com feien antigament, amb clares d'ou a punt de neu, fruits secs, canella i sucre. Però per a comercialitzar-la es presenta amb ametla i sucre i en alguns casos també pinyons.

La tradició és menjar-lo en Setmana Santa, especialment a partir de Dimecres Sant, però al comerç es pot trobar pràcticament tot l'any.

Fogassa.

¼ Farina

1 Ou

1 raig d'Oli

*1 pastilla (llevat), dels *** Trossos Mercadona.*

Ametlles; Panses; Nous.

Massa: cal treballar-la amb aigua i que quede d'una manera a mitges entre allò blanet i dur.

Amb el recipient tapat amb tovalló o una tela, col·locar a la calor d'una manta, més o menys, una hora.

Les panses: cal barrejar amb la massa i les nous i ametlles en la part superior; després de preparar la fogassa. Cal escampar sucre per damunt.

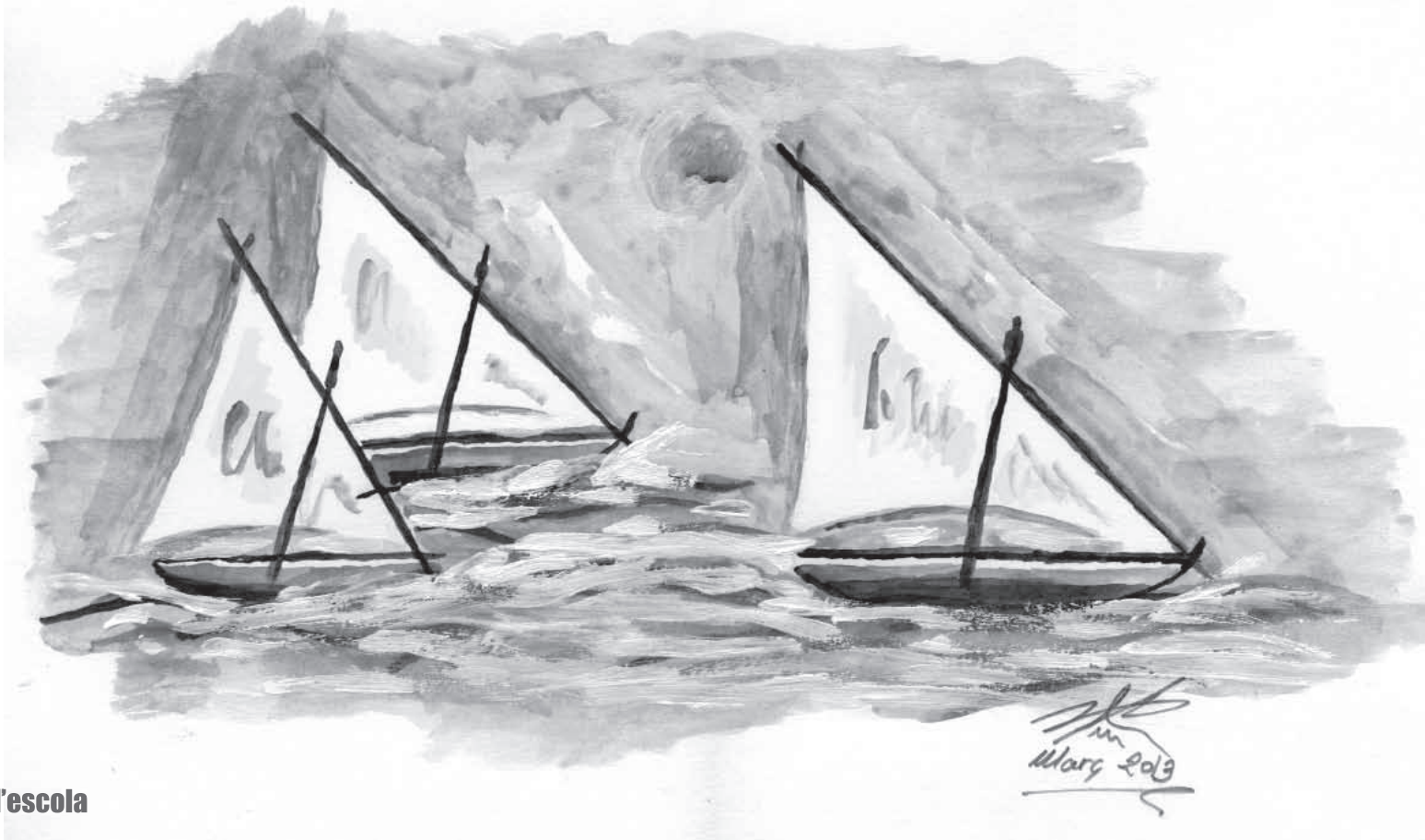
Forn pre-escalfat a 250°; al col·locar la fogassa cal baixar a 200°.

Hello! My name is Rosa Estornell. I'm 45 years old. I am married and I have two children, a boy and a girl. My son's name is Alex. He's 13 years old. My daughter's five. Her name is Irene. We live in Xàtiva, in a comfortable flat.

I'm a teacher and I work at the School Attilio Bruschetti in Xàtiva. I go to my school on foot. I study English on Wednesdays in an Adult School. I speak a little English and a little French.

I go for a walk on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays in the morning and I play paddle on Fridays in the afternoon. On Saturdays we travel as my son plays basketball in a team with friends. At the weekend I don't relax: I clean at home, I cook, I study... I'm often tired. At night I read a book: I like reading a lot.

Circle the days of the week in the puzzle. Anònim

Circle the days of the week in the puzzle. Rodea los días de la semana en la sopa de letras.

s	m	o	n	s	a	t	s	d
u	o	t	u	e	s	d	a	y
n	n	u	f	r	i	d	t	s
d	d	e	w	r	n	e	u	a
a	a	s	e	d	i	s	r	t
y	y	t	h	u	r	d	d	a
w	e	d	n	e	s	d	a	y
t	h	u	r	s	d	a	y	y

JORNADA FORMATIVA I ASSOCIATIVA com la pluja d'abril, sumpsi puig

La missió de l'Associació de Persones Adultes Participants Francesc Bosch i Morata és promoure en l'associació, en el centre públic, davant l'Ajuntament i les Administracions i la resta d'organismes i organitzacions un model d'aprenentatge permanent: integral, actiu i participatiu, innovador i transformador, professionalitzador i ciutadà que dona respostes a les demandes, necessitats i interessos de la població adulta de la ciutat i de la seua àrea territorial d'influència i, sobretot, en què cada persona és agent i actor del seu procés educatiu.

Empiezo igual que termino. Emilia Torregrosa

Escribe frases que comiencen con el final de la anterior. Esta noche juega el Madrid; Madrid es la capital de España; España está llena de ladrones, ladrones hay por todas partes, a partes iguales se reparten el dinero, dinero que a todos nos hace falta, hace falta a muchas personas, pero hay que conformarse.

Conformarse es una cosa de las más bonitas que hay, si tienes salud, trabajo y cariño de las personas que tu quieres, ¿qué más podemos pedir?, pedir cuesta poco, pero cada persona es de una manera, hay quien con poco está contento.

Mi escuela de adultos. Marisol Giner

Son las 17:30, estamos en clase. En clase lo pasamos muy bien porque se aprende y te da mucho ánimo porque lo necesitamos. Necesitamos la escuela por muchos conceptos, porque se aprenden cosas que no pudimos en nuestra infancia, sí, porque teníamos que cuidar de hermanos y tantas cosas más.

Cosas como ayudar en casa, aprender a coser... pero yo pienso que nunca es tarde, yo sí que estoy muy contenta, con mis faltas de ortografía, pero poco a poco me iré perfeccionando gracias a mis profesores y a la escuela de adultos. Adultos y con poca experiencia en las letras y en las cuentas pero ya me defiendo y qué contenta me siento.

Me siento alegre con la escuela, los compañeros y el buen trato. Las charlas, el tener que arreglarte para venir a clase y pensar que nunca es tarde si se tiene ilusión. Ilusión hay que tener para aprender y vivir lo que se viva, porque la vida es corta se diga lo que se diga. Pensándolo bien, lo bueno y lo malo es como un sueño.

Falta de confianza. Paquita Piquer

Una vez sucedió algo que voy a contar para que las personas confíen en las otras y no crean que siempre las van a engañar. Había una mujer sentada a la orilla del río y paso una niña que se llamaba María, al verla allí se quedó mirándola, por fin se acerco a ella y le preguntó ¿se encuentra usted bien? La mujer la miró y le dijo, sí estoy bien, solo estaba esperando a que pasara la persona adecuada para hacerle un regalo, y ya llevo aquí muchos días... María cada vez estaba más interesada y se sentó a su lado. La señora sacó del bolsillo de su abrigo una bolsa verde, no era muy grande pero era muy bonita con flores bordadas de muchos colores, era preciosa y se la dio a María, ella le dijo, ¿es para mí? La mujer contesto que sí, pero ten cuidado y no la abras porque contiene un tesoro y se puede escapar.

María dijo y para que la quiero si no la puedo abrir ni usar, la señora le contesto yo te diré lo que contiene y tienes que confiar en mi. Contiene mucho amor, bondad, felicidad, salud, y todas las cosas buenas que puedas imaginar. La niña cogió la bolsa y la estuvo admirando, era realmente bonita. La mujer le dijo después, te puedes ir, yo ya he cumplido mi misión. María se fue, pasaban los días miraba la bolsa y la tocaba parecía que no había nada dentro.

Un día se decidió y dijo esto está vacío, y abrió la bolsa, de dentro salió un polvo dorado y María se asustó, pero pensó ahora la podré usar para mis cosas. Pero no fue así las cosas empezaron a ir mal entre sus padres porque el padre perdió el trabajo, la salud de su hermano que siempre había sido buena porque era un chico fuerte, se debilitó de tal manera que estaban muy preocupados. Las amigas de María no le hacían caso como antes, y con todo esto María no era feliz, estaba enfadada por haber abierto la bolsa, pensaba: ha sido culpa mía todo lo que está pasando. Así que se fue al río donde encontró a la mujer para devolverle la bolsa, no la quería tener. La señora le dijo, no te dije que no la abrieras que confiarás en mi, espero que hayas aprendido la lección. La próxima vez confía en las personas pero más en tu instinto, él te enseñara en quien puedes confiar y en quien no.

¿Y después de la jubilación qué? Antonio J. Bataller

No todo el mundo se enfrenta de igual forma a esa nueva etapa de la vida que es la jubilación. Algunos se prejubilán a los 55 años, pero a la mayoría les llega la jubilación a los 65 años. Ya han trabajado bastante, dicen ellos, y ahora hay que disfrutar de la vida todo lo que se pueda: levantarse tarde, paseo con los amigos, partida de cartas o de dominó en los jubilados y, por la tarde, sofá y TV. Es una forma de vida que yo respeto pero que, como médico, no la comparto como es obvio.

Para muchos profesionales, el jubilarse supone un verdadero trauma que les lleva a la depresión. Supe comprobarlo cuando hace un par de años asistí en Barcelona a un Congreso Nacional de Médicos Jubilados, donde se abordaba precisamente este problema.

Con la jubilación se abre una nueva etapa y hay que darle un nuevo giro a la vida. Yo me jubilé en el año 2006 a los 70 años, no me dejaron continuar, y por aquello que se dice de “mens sana in corpore sano”, lo primero que hice fue ir a los jubilados para hacer gimnasia dos días a la semana. Me matriculé también en la Escuela de Adultos para estudiar mi asignatura pendiente, que era el inglés. Por otra parte, aprender un idioma a estas edades, por el gran esfuerzo de memoria que supone, aumenta la neurogénesis, la producción de células nerviosas nuevas, que reemplazan a las ya deterioradas, previniendo así o retardando la aparición de la enfermedad de Alzheimer.

Hay tiempo para todo. Hace tres años quise iniciarme en el teatro; empezamos a ensayar la obra “Maribel y la extraña familia”, que no llegó a representarse, pero me permitió conocer a Maribel, Merche en la realidad, y así nació una bonita historia de amor. Nos casamos el día 3 de mayo. Hace algo más de un año me ofrecieron trabajar en un Centro de Reconocimiento Físico-Médico y acepté. Sigo asistiendo a las sesiones clínicas del Centro de Salud y les controlo a los “jubiletas” la tensión arterial y otros problemas.

Todo esto no es más que una pincelada de lo que puede hacerse después de la jubilación. No hay que olvidar que jubilación viene de júbilo, que es alegría y con alegría hay que seguir viviendo, porque la esperanza de vida es cada vez mayor, y más aún si te enamoras después de los 70.

**Felicitem a
Antonio i a
Merche, pel
seu enllaç
matrimonial i els
desitgem molta
esperança i molta
felicitat.**

APAP i Centre

La educación como asignatura pendiente... Vicent Vila

Desde hace ya un tiempo considerable, los medios de comunicación, como las televisiones, los diarios, los noticieros habituales y un largo etcétera, vienen avisándonos de que la situación de las nuevas formas de aprendizaje está “en desuso”, en nuestro panorama de sistema institucional educativo. Los continuos esfuerzos de los gobiernos de conducir a la educación pública hacia los caminos de lo privado ha llevado que muchos alumnos abandonen sus estudios por la falta de medios económicos. Por otra parte, la forma de evaluación las puntuaciones, debido a las exigencias de las profesionalidades de nuestra sociedad, es tan alta, que muchos no pueden acceder a ellas. Añadiendo a las nuevas formas academicistas, valorando un cierto contenido estructural de memorización, para conseguir un título, que solo le pueda valer para un determinado trabajo. Todo ello ha conducido a una juventud desilusionada, sin ansias por el aprendizaje y, mucho más desolador, sin futuro de vida.

Desde mi punto de vista concreto y particular entiendo que la educación/enseñanza es un constante problema social que entre todos deberíamos solucionar; una sociedad sin principios generales educativos hacia una enseñanza universal, libre, gratuita y permanente para todos los ciudadanos, genera lo que vamos camino de conseguir: fosilizar la educación por el buen vivir de todos los ciudadanos. Una buena sociedad es aquella que se conduce por todos los caminos del conocimiento que la propia naturaleza nos ha proporcionado y que todos, absolutamente todos tenemos el deber, cada cual desde su propia experiencia, de seguir cultivando en pos de una buena armonización de ciudadanía.

Las escuelas de adultos, actualmente son un muy buen referente de educación/enseñanza, en la que la variabilidad de conocimientos es un buen estatus para la diferencialidad de sociedad de las que son representadas.

Más de 25 años de enseñanza lleva ejerciendo Tere Vila como maestra de Alfa, Neo, Ges 1, y algo más en una escuela de adultos. Su sinceridad me sorprendió cuando le pedí que me diera su opinión sobre aquella frase que dice... “allí donde hay un alumno, aparece un maestro”. ...casi siempre, la gente que asiste –refiriéndose a sus alumnos- tienen un bagaje cultural y

de vida. Por lo tanto la educación adquiere un doble sentido. Siempre el maestro aporta cosas que recibe de la aportación del alumno, por lo tanto la educación/enseñanza adquiere una reciprocidad.

Tere, ¿qué sentido crees que tienen para ti, como maestra, las clasificaciones; puntuaciones, valoraciones, evaluaciones, para un futuro inmediato para el alumno?. ...Una simple nota, no significa que sean más o menos listos. Lo que hay que intentar es de ser capaces de llegar al fondo del conocimiento. Intentar que los alumnos adquieran una serie de métodos de trabajo, que sean capaces de buscar información, en donde la nota no es lo más importante, lo que verdaderamente importa es el día a día. La nota es una cosa memorística, y para mí es más importante un buen resumen, que una buena nota, sin tener que llegar a memorizar.

¿Cuándo te has sentido más satisfecha, cuando tus alumnos han comprendido tus enseñanzas cotidianas o cuando la ingenua pregunta de cualquiera de tus alumnos te ha hecho dudar de que necesitas el conocimiento? Mi respuesta actual es, debatiendo, proponiendo desde los claustros de profesores y estar informando y coordinando con el resto de las escuelas de adultos. Los acuerdos que se tomen en la mesa como resumen de todas las escuelas, se intenta llevarlo a cabo a la medida de lo posible. El nuevo anteproyecto circular, se revisa la información, porque quizás quieran cargarse, eliminar o transformar la ley del 95 por lo que no se está de acuerdo; y se empiece de nuevo el movimiento a base de discusión en los claustros.

Gracias Tere, muchas gracias, por tu participación educativa en este asunto, que nos preocupa.

Bajando por las escaleras, me encontré con Marta Yuste, joven de 21 años estudiante de valenciano elemental, inglés y Prensa, la cual, tampoco tuvo ningún tipo de inconveniente en mostrar su opinión del tema educacional, que tanto nos preocupa.

-Marta, te voy a hacer la misma pregunta que a una maestra. “Allí donde hay un alumno, aparece un maestro”, ¿Qué significado tiene para ti?

Un alumno para poder aprender, necesita de un maestro de la misma forma que el maestro para poder enseñar, necesita de un alumno. En algunas ocasiones el propio alumno enseña al maestro como por ejemplo la forma de llevarse bien con los alumnos, para que los comprendan, de tal manera que seamos entendidos, desde nuestra forma y perspectiva.

Respecto a las puntuaciones y evaluaciones ¿Qué sentido tiene para ti?

Pues me ayudan a saber que es lo que me conviene hacer o si estoy lo suficientemente preparada para el futuro que me aguarda. Aunque no me gusten los exámenes, considero que son importantes, las puntuaciones, por lo menos de autoayuda.

¿Cuál es el momento en que te sientes más realizada, durante un curso?

Cuando he aprendido la explicación del maestro . Si la explicación, no la entiendo no es uno de mis mejores días. Con los maestros de la escuela de adultos me siento en general muy satisfecha, nada que ver con los cursos que hice en el instituto.

Siguiendo mi línea de curiosidad por conocer la opinión de gentes en el campo de la educación, desde varias perspectivas, llegue a conocer la opinión de Cristina Constart, sindicalista del Ste, en la rama administrativa para pedirle, cuál era su concepto de educación actual en los diversos centros, desde el punto de vista administrativo, a lo que me contestó: ...” Cada vez existe más burocracia y por lo tanto menos contenido. Las programaciones de los centros son cada vez más amplias y el resultado es menos efectivo. Las nuevas reformas van a ser un distrito único. Cada colegio utiliza sus criterios independientes unos de otros. El Consell Escolar pasa a ser un órgano consultivo en vez de participativo y decisorio.

Considerando que la educación/enseñanza, no tiene límites y de por sí puede ser y llega a ser autodidáctica e independiente –en algunos aspectos-, me atreví también a que me expresara su opinión María Perucho, jubilada de 85 que a sus 9 tuvo que abandonar el colegio para poder cuidar de su hermana menor y así, su madre dedicarse a la venta de los quesos de oveja que junto a su marido tenía que realizar todos los días. Su opinión sencilla y clara me expreso que para ella la educación era...”el comportarse bien, el respeto a los mayores, enviar a los niños al colegio, no pelearse, que haya siempre comprensión y respeto. Los nietos, refiriéndose a los suyos, pelean mucho con los estudios. La educación, es también carácter de uno y tienen más salidas y más entradas que casi que nada. Difícil de adivinar la educación de cada uno. Los maestros tienen la obligación de enseñar a respetar a los mayores, indistintamente del aprendizaje de sus materias. Ayuda de los maestros a los padres que tienen imposible a sus hijos, por los excesos de confianza. Es difícil de adivinar la educación de cada uno.

Los maestros tienen cada uno su dolor de cabeza, ellos van cada uno por su cuenta, eso me dicen mis nietos. Claro, los maestros tienen un carácter y los alumnos jóvenes otro tanto. “A espentes y arreu” cada maestro enseña a su manera.

Continuando por mi caminar en la educación, me encontré con Eva Bastidas maestra de nuestra escuela de adultos durante cinco años , dedicada a los talleres de Inglés en diferentes niveles, Castellano del GES, acceso de ciclos superiores y cursos preparatorios para el acceso a la universidad.

Hola Eva, ¿Crees que hoy en día la educación en los centros está encaminada a la creación de títulos que puedan insertarse en el nuevo mercado laboral, desvalorando su calidad propia de libertad?

- Las nuevas tendencias políticas -me decía Eva-, creo que van encaminadas justamente a ello. Creo que hay una voluntad de tapar cifras y maquillar resultados, sobre todo, en los porcentajes del fracaso escolar. Parece que es más importante que las cifras de fracaso escolar bajen antes que priorizar la formación, el saber o el conocimiento.
- ¿Dónde radica, actualmente desde tu óptica social, la universalidad, el derecho y la libertad en la educación?
- La educación es un derecho fundamental. Para que el derecho a la educación sea efectivo, la educación tiene que ser obligatoriamente gratuita, pública y universal. Es decir, nadie debería quedarse al margen por algún tipo de limitación, ya sea económica o de otro tipo.

La noticia

ESCRUPULOS: La salida del sol, GALLINA: mamífero, DUERO, GUADIANA, EBRO: ¡Ni idea de por donde pasan!. Son unos ejemplos de respuestas de los resultados de una prueba de examen en la Comunidad de Madrid de acceso a la Primaria de nuevos maestros. La cuestión que se formuló fue: ¿A quien se valorará como prioritario, al interino con una suma de puntos conseguidos por sus experiencias en diferentes colegios o el nuevo aspirante que en la prueba de cultura general saque un excelente?

Según la noticia más o menos fue entre un cincuenta o sesenta por cien los que no pasaron esta prueba de cultura general.

Después de observar esta noticia, Eva no me queda más remedio que decirte qué piensas.

No dudo de que esos datos sobre la prueba de acceso al cuerpo de maestros son objetivos. Sin embargo, creo que hay una campaña para desprestigiar a maestros y profesores y la escuela pública en general. Después de desprestigiarlos será más fácil frente a la opinión pública llevar a cabo todo tipo de reformas.

Respecto a la pregunta de cómo valorar a maestros y profesores, creo que una combinación de prueba de conocimientos y experiencias sería lo idóneo. Hay cosas que solo se pueden aprender a través de la experiencia y otros que uno debe haber aprendido antes de comenzar a enseñar.

Gracias, a todas estas mujeres, que desde sus propias experiencias han colaborado en esta singular conversación.

Vivir con ella. Ginebra

Hace ya catorce años bajé por primera vez al infierno, ascendí, me recuperé y conocí la alegría de vivir. Desde entonces hasta hoy he pasado por ese proceso más veces de las que quisiera y siempre salgo, así he aprendido a convivir con esa enfermedad que desencadena ese desorden, sé por experiencia que es posible vivir con ella; me humaniza.

Hablo del trastorno bipolar, un término del que muchos han oído hablar y poco se conoce en realidad. Sucintamente explicado, debido a un fallo en los neurotransmisores cerebrales, el individuo oscila entre la euforia y la depresión. Es en realidad una enfermedad del estado del ánimo con peligro de brote psicótico, es decir, la mente no distingue lo real de lo imaginario.

Lamentablemente, las enfermedades mentales siguen siendo tabú, no sólo para quien no padece ninguna patología, sino también quien la sufre siente cierto rechazo a hablar abiertamente sobre ello, pues genera recelo y desconfianza. Actualmente a mi trastorno bipolar le denomino el Guadiana: aparece, hace su proceso y desaparece. Tras un tiempo de recuperación vuelvo a ser la misma. He conocido estados de ánimo que no imaginaba que pudiera sentir antes de mi primer episodio. Despertar y no querer estar viva, desear que llegue la noche para dormir porque no soportaba el peso de mi propia existencia; algo que no le deseo a nadie. Días y días depresiva, con un solo pensamiento: lo que siento es producto de mi enfermedad y pasará; así minuto a minuto para no caer en el aparente acogedor suicidio; tan tentador en ese estado del que se tiene la sensación de no salir nunca. Pero se sale. Sé por experiencia, por acudir a sesiones informativas sobre el trastorno bipolar, que la depresión se cura sola, sin antidepresivos.

Cuando estoy estable y sana me dedico a hacerme la vida agradable, en compensación del sufrimiento que me causan mis episodios. Me niego a vivir con miedo; nunca sé cuando llamará a mi puerta, de modo que ni le abro ni le cierro, dejo entrar al Guadiana para que vuelva a salir. El mejor partido que he obtenido de tener trastorno bipolar ha sido darme la oportunidad y las experiencias necesarias para aprender a analizarme a mí misma, mis estados de ánimo, a no dejarme llevar por ellos, reconocer qué necesito en cada momento y, sobre todo, a tener una fe inquebrantable en mí misma

Sambori.

Enguany els alumnes de l'escola s'han emportat tres premis Sambori de la fase comarcal de la Costera i la Canal de Navarrés:

1r: Balla Rachel, balla! d'Elisa Casanoves Jordán

3r: A mitja nit de Vicente Ramón López Díaz

I menció especial : Els fils de l'amor de Julie Sampera-Gris PER LA CREATIVITAT I L'ESFORÇ REALITZAT EN LA SEUA PRESENTACIÓ.

Enhorabona a tots els participants per les obres!

La fira. Ramón García

S'ha de veure aquesta fira,
de València la més important.
Se'n va la gent suant a casa
i les butxaques tremolant.
El torrar, cosa de sempre,
els dàtils, que bons estan!
Si tens fam, en la bodega
un bon lloc per esmorzar.
També d'animals, n'hi ha fira,
de més auge cada any.
El tir i arrossegament en la Murta,
un espectacle al que cal anar.
Si de diners vas servit,
en Casa la Abuela a dinar.
Si compres alguna cosa
fixa't bé en els diners.
No et poses la cartera darrere,
que és fàcil que et quedes net!
Perquè en cada cantó hi ha un xoriço
que no té altra cosa que fer.
A la nit hi ha molt a vore,
espectacles i alguna cantà,
Cal canviar-se de roba
i eixir a espanyolejar.

(textos arreplegats per Vicent Penalba)

SONET PER A TERESA. Rafael Nadal

Un sonet volia fer
que m'ho va manar Teresa;
volia fer-lo tan de pressa
que això no podia ser.

No sabia per on pegar,
cap paraula em rimava,
i ja tan nerviós estava
que me l'anava a deixar.

Però vaig pensar seguir,
perquè ja poc em faltava.
Ja no em podia rendir.

I al cap, mil voltes li pegava
i quan menys ho esperava...
El sonet vaig aconseguir!

Poesia. Nieves Talens

Eres dolç com un bombó,
suau com el cotó
i tan perfumat com una flor.

Hi ha vegades que crec que eres el meu amic,
altres, el meu pitjor enemic.

Quan eres bo, em puges al cel,
quan eres roí, em puges a l'infern.

A pesar de tot, jo sempre temperat per ell,
perquè sense ell la vida és com un desert.
Sense aigua, sense flors i sense poder veure l'horitzó.

Per això, pense que encara que el cor
se'ns trenque en mil trossos
val la pena lluitar per aquest gran sentiment.

Un espacio propio. c.

Quiero compartir algo con lo que probablemente, muchos padres de familia se podrán sentir identificados, pues se trata sobre la cuestión que la psicología ha definido como el síndrome del nido vacío. Un problema que no es para nada imaginario, sino real y tangible. Tanto que hay quienes sufren una profunda depresión, a veces, enmascarada bajo los síntomas de una enfermedad física.

Lamentablemente, somos más mujeres que hombres quienes sufrimos este trastorno del síndrome del nido vacío. Mi hermana Leo, la protagonista de este testimonio, vivió totalmente entregada a su familia durante 30 años, un hecho que propició que cuando sus hijos abandonaron el nido, ella no supo asumirlo y llegó a enfermar. Sin tiempo a reaccionar. Cuando su último hijo se fue de casa, Leo cayó en una depresión. La marcha de Juan fue tan inesperada como rápida, radical, pues llevaba varios años sin trabajo y, por lo tanto, pasando muchas horas con su madre. Pero de un día para otro, recibió la llamada de una prima que vivía en Amsterdam ofreciéndole un trabajo que podía interesarle dada su formación. Para él fue la mejor salida y no se lo pensó dos veces para irse. No obstante, a mi hermana, tan habituada a tenerle tan cerca, identificada exclusivamente con su papel de madre, este cambio tan repentino le generó un gran desconcierto, soledad y la sensación de no ser ya necesaria.

Lo peor de su experiencia fue que no supo apoyarse en su marido. No se abrió a él ni le hizo partícipe de sus sentimientos. Un hecho que causó un daño irreparable en su matrimonio hasta el punto de propiciar su separación. Leo se dejó arrastrar por una vorágine de sentimientos tan negativos que acabó irremediablemente en una profunda depresión. Al principio nadie era consciente de ello, pues ese problema psicológico estaba enmascarado tras una serie de trastornos físicos que la llevaban de un médico a otro hasta que, uno, por fin, detectó lo que realmente le sucedía. Entonces, le aconsejaron una medicación adecuada y le aconsejaron acudir a una terapia con el psicólogo. Estos advierten siempre que, para salvaguardar nuestra salud psicoemocional, y más allá de los roles que nos toquen ejercer en nuestra vida, no debemos olvidarnos nunca de nosotros mismos y de fomentar aquellas actividades o aficiones que sean de nuestro agrado, reservando un espacio para realizarlas. Tres años después de esta tremenda crisis, Leo no sólo ha logrado reconciliarse con José, su marido, sino superar ese bache que la mantuvo tan perdida. Hoy alterna su trabajo con su matrimonio, con su recién recuperada relación con sus amigas y es feliz.

18 participació de l'escola

PARRÒQUIA DE SANTA TECLA. Ja en tots els documents del segle XVI, apareix la parròquia de Santa Tecla. Per la dedicatòria a Santa Tecla, creiem que aquesta zona degué ser repoblada per catalans de Tarragona, que la tenen per patrona. L'església de Santa Tecla és la tercera parròquia de la ciutat dins dels murs. Fou enderrocada quan estava ja molt destruïda per la Guerra de Successió i terratrèmols, després d'una reunió celebrada a l'Ajuntament el 1913, quan ja era propietat de diversos particulars. Actualment solament queda el campanar prop de la muralla i alguna capella dins el palau de l'arquebisbe Mayoral. El portal es conserva encara traslladat a la porta d'una casa que modernament hem conegut com a Caixa de Reclutes i Placeta de la Zona.

CARRER DE LES ARRAPADES. És un carrer petit en forma de L que devia tenir una gran activitat industrial o comercial, amb petites cases o obradors. Potser el nom li venia de baralles i arrapades que es produïen entre els clients que hi passaven.

LA PLAÇA LA BASSA. Baixant per la paret de la Foia o del Clot ens porta a la plaça de la Bassa, que antigament es deia la plaça del Portal dels Banys. Hi ha constància que el 1530 ja estava la bassa, que els xiquets nadaven i s'anomenava l'Hostal de les Creuetes. El Portal dels Banys pareix que era el punt més dèbil de tota la muralla de Xàtiva, perquè les tres vegades que s'ha assaltat la ciutat, va ser per aquest portal. A principi del segle XIII Xàtiva pertanyia al regne de Múrcia, era una ciutat important i Jaume I la volia per a València, i la va conquerir el 22 de maig de 1244, va entrar a la ciutat per aquest portal. Durant la Guerra de les Germanies al

segle XVI, els agermanats assaltaren la ciutat per aquest portal. Després de la Batalla d'Almansa, les tropes franceses i espanyoles de Felip d'Anjou assaltaren la ciutat el 24 de maig de 1707. El 17 de juny començà l'incendi i saqueig que s'allargà fins al maig de 1708. On està Bancaixa en l'actualitat, es trobava la Torre de Monfort. Des d'aquesta torre feien foc els defensors de la ciutat i es veu que l'any 1707 van produir moltes baixes a l'enemic perquè el general de les tropes franceses la va manar destruir. El 1618 s'anomenà també Plaça de les Forques, perquè allí s'executaven penes capitals a la forca. També s'indica que on és ara Bancaixa, hi estava el Molí de les Barreres que era propietat del rei i per tant públic. En una època més actual, pels anys de la República i el franquisme la bassa era un punt de trobada per a les dones, que anaven per a llavar la roba.

LA PLAÇA DE L'ESPANYOLETO. En l'època cristiana, després que Jaume I conquistara Xàtiva, els musulmans ocuparen el raval de Sant Jordi a extramurs, cosa que posteriorment serà el barri de les Barreres i actualment és la zona de la Mercé, Sant

Jaume, Argenteria i el Raval. La Jueria se situà intramurs (dins dels murs) entre la Porta de Santa Tecla, que estava ubicada on és l'actual plaça Espanyoleto, fins a la Porta de Sant Jordi, que possiblement estaria ubicada en la plaça de Sant Jordi a l'entrada del carrer Blanc. Per tant, la muralla baixava de Sant Jordi fins a la part baixa de la plaça la Bassa. La muralla va estar fins a l'any 1874, quan va ser derruïda parcialment. En l'època cristiana es deia la plaça de les Carnisseries dels Jueus, nom que rebia per les carnisseries que hi havia en este barri jueu. Després de la Guerra de Successió s'hi va construir un quarter de cavalleria, en el lloc on després estaria la presó i ara és el Centre d'Especialitats. A partir d'aleshores s'anomenà la Plaça del Quarter.

En l'any 1888 segons la premsa de l'època, pensant-se que era el centenari del pintor xatívi Josep de Ribera "l'Espanyoleto", es van celebrar diversos actes i es col·locà l'estàtua del pintor en aquesta plaça. A partir d'aquest moment va rebre el nom que té a l'actualitat. Molts anys després es descobriria l'autèntica partida de baptisme de Josep de Ribera, era en l'any 1591 quan va nàixer i no en 1588, per tant el centenari s'havia celebrat tres anys abans.

MÉS INFORMACIÓ SOBRE L'ACTUAL CENTRE D'ESPECIALITATS.

Després de la Guerra de Successió, el rei remodelà el quarter de cavalleria per a atendre els ferits. L'any 1742 començà un altra remodelació per albergar també presidaris. Xàtiva, durant al regnat de Ferran VII, comptava amb 4 presons: en el Quarter Nou de l'Espanyolet, en la plaça Galera (Sant Jordi) per les dones i xiquets, la presó de l'audiència criminal situada al convent de Sant Agustí i un edifici al portal de Sant Francesc que sembla que sols s'aprofitava com a magatzem. Al segle XX va ser presó comarcal, segurament a partir de 1939. Xàtiva era una ciutat a favor de la República i va patir una forta represàlia franquista. L'últim alcalde republicà que tingué Xàtiva va ser Jovino Fernández Díaz i entregà l'Ajuntament de Xàtiva a una comissió de la Falange el 1939, poc després va ser detingut i portat a la presó comarcal de Xàtiva, on es trobaven altres republicans. Fou afusellat, igual que altres companys, a Paterna. El penúltim alcalde republicà va ser Vicent Parra Servet i també va ser represaliat. Vicent Parra Sisternes és nét d'aquell alcalde republicà, i forma part del govern responsable de mantenir com a alcalde d'honor de Xàtiva a Francisco Franco. Després d'açò ja sabem que va ser el centre de salut "l'Ambulatori" i ara el centre d'especialitats.

AUTORS: Tomàs Pérez i José Luis Gómez

LA MERCÉ. L'església de la Mercé està edificada on es trobava l'antic convent mercedari de Sant Miquel. El convent arribava fins a l'actual carrer dels Hostals, on

encara queden restes de l'antic claustre i part de l'hort, dins d'algunes cases particulars. El convent es fundà dins l'antic barri de les Barreres de la ciutat en un camp que es va entregar a l'orde mercedària per Bernat de Vilar, canonge de València, el 12 de novembre de 1251, a canvi d'un cens anual. Existeix un document que el rei Jaume I atorga a la Moreria de Xàtiva on fa referència a l'església de Sant Miquel. A la façana principal es pot apreciar la imatge del sant. L'any 1350, Pere IV d'Aragó, el Cerimoniós, ordenà derrocar el convent perquè no s'utilitzara com a refugi de les tropes unionistes. Més tard ajudà a la reedificació en estil gòtic. El temple fou incendiat el 1707 i reparat en 1715 pels mercedaris gràcies a la venda de la Torre de Cerdà o Torre dels Frares, i acabada en 1740 amb el nom de l'església de Nostra Senyora de la Mercé. En 1835, dins de la famosa desamortització de les comunitats religioses del ministre Mendizàbal, els mercedaris abandonen el convent. A la Guerra Civil, igual que altres temples de la ciutat, va sofrir saquejos. Durant la Dictadura es reconstruí.

Dues curiositats de la plaça: hi ha la casa del taquígraf Martí –inventor de la taquigrafia i de la ploma estilogràfica- i uns taulellets on apareix escrit "Colonia Nueva de San Felipe", nom imposat per Felip V a la ciutat de Xàtiva. Anant cap al següent punt de l'itinerari, passem per la Casa Redona amb una data a l'arc de la porta: 1706. Degué resistir la crema de Xàtiva?

AUTORES: Rafaela Serrano, Mila Gómez, Lolita Bonet i Imma Penadés

COVA DEL PERNIL. En 1942, l'investigador d'art prehistòric Henri Breuil va visitar la Cova del Pernil, en la qual va identificar una sèrie d'estranyos traços (ratlles que formen un dibuix) pintats en les parets de la cova. Es va donar a conèixer la troballa al Servei d'Investigació Prehistòrica de la Diputació de València. Les transformacions en l'interior de la cova, per adaptar-la a diferents usos, impedeixen en l'actualitat dir si les pintures encara es conserven. El seu nom es deu al fet que antigament secaven pernils (també potser perquè té forma de pernil).

CAMÍ DE LA BOLA. Aquest camí s'anomena així perquè segons el periòdic *El Clamor Setabense* de 1887 allí es practicava el Joc de la Bola. En una obra antiga es va trobar una anotació que deia "en el palau del rei moro, haurà dos joves jugant a la Bolla" i com que eren, segons la llegenda, fills d'un rei moro, potser aquest joc ja s'usava en temps de la Moreria. Aquest joc es practicava també en altres comarques, on s'han conservat moltes tradicions morisques. Es practicava els diumenge amb bo-

les de ferro i un bolitx. En unes excavacions arqueològiques l'any 1989 es va trobar una enorme necròpoli de ritu musulmà, és a dir, un cementeri on es van trobar més d'un miler de tombes (Àngel Velasco i Reyes Borredà, arqueòlegs).

CALVARI BAIKET. El Calvari Baixet va pertànyer al Convent dels Caputxins, que estava situat més o menys, on és ara l'Asil de les monges de Santa Teresa Jornet. L'hort dels caputxins estaria a l'altra banda de l'edifici, tocant les cases dels carrer Blanc. El periòdic *El Progreso* 1913 parla que hi havia un túnel que anava del convent a l'hort. Hem de suposar que hi deuria haver un cementeri de la Moreria i que per influència dels frares es faria el calvari. Va ser destruït en la Guerra Civil (1936-1939). Després de la guerra, es van reconstruir les casetes del calvari i novament en els darrers anys (1954). Hi havia les 14 estacions del Calvari i una xicoteta capella. En 1998 va ser remodelat per acollir el Via Crucis i gaudir d'aquest emblemàtic conjunt històric.

EL RAVAL DE SANT JOAN. El Raval era un barri de l'extraradi habitat per moriscos fins a la seua expulsió el 1609. Incloem els carrers de l'Argenteria i la Moreria, però com que aquest estava habitat per cristians majoritàriament sem-

pre se'l considera de les Barreres. Quan els moriscos se'n van, hi ha referències del repartiment dels banys i el molí del Raval (que podien estar al carrer Hostals). En la documentació sobre la moreria apareix sempre el lloguer de la carnisseria i dels forns. Consumada l'expulsió, el batle de la ciutat de Xàtiva reparteix les cases i terres del Raval entre els cristians pobres i es subhasta la carnisseria i els forns.

Autors: Rafa Nadal i Javier Martínez Montell.

CARRER DEL CANTAL GENTIL. El topònim "Cantal Gentil" podria traduir-se com a "pedra pagana". Pot fer referència a alguna pedra de culte musulmà.

CARRER BLANC. El nom d'aquest carrer, segons Agustí Ventura, pot vindre d'un antropònim morisc, "Alabiat" que vol dir "el blanc". En un cens de l'any 1408 apareix el cognom d'un tal Mahomet Alabiat. També es pot donar el cas que el nom del carrer al·ludisca al color blanc de les cases. En una història més recent, cal dir que al número 2 d'aquest carrer va néixer en 1940 Ramon Pelegró i Sanchis, més conegut com a Raimon, cantautor valencià i un dels membres més representatius de la història contemporània de la cançó en català i amb major reconeixement internacional.

CARRER DE LA TRIADA. Es creu que es diu així perquè en el carrer existia un corral que servia per a TRIAR el bestiar que s'entregava a les carnisseries, i les restes s'entregaven a classes privilegiades.

PORTAL DE SANT JORDI O DE LA GALERA O DELS AGRAMADOS. El nom de Sant Jordi potser tindria origen en alguna donació a l'orde militar dels hospitalers, que després passaria a Montesa. Aquesta plaça es va anomenar també plaça de la Galera, perquè en una torre del portal hi havia la "galera" o presó de dones propietat de la ciutat. En algun moment es va anomenar també dels Agramadors: "Agramar era batre i cascar el cànem amb l'agrama, per separar la canya del bri". També s'hi muntava un recinte per a les corregudes de bous.

LA PLAÇA DEL TRINQUET. El nom de la plaça es deu al trinquet situat ací abans de la guerra. La font originàriament estava ubicada en la plaça la Bassa.

CARRER DE TERESA LA CADIRERA. Teresa era filla de pares cadirers (embogadors). De ben xicoteta tenia condicions per a la música i va descobrir que se li donava bé crear cançons, creava música i feia rondalles. Com a balladora no tenia rival, tocava molt bé les postisses fetes per son pare, postisses que tenien les seues empremtes de tant usar-les. Va ser professora de ball en l'escola que aleshores era de la Falange, i en va ser la fundadora. Va anar a molts concursos amb els seus balladors i guanyà nombrosos premis, va arribar a ballar en el Teatre Real de Madrid i va rebre un premi del mateix rei. No va estudiar música però tenia molta facilitat de crear versades i música. No va poder posar el

seu nom en moltes cançons seues, però per mitjà de mestres, balladores/ors i cantants va anar transmetent la seua aportació. Hui en dia molts artistes quan canten les seues cançons, sempre diuen que en el seu dia ja la taral·larejava Teresa la Cadirera.

AUTORS: Eloy Pardo, Ramon López i Juanjo Francés

CARRER DE LES SANTES. Les Santes Basillisa i Anastàsia eren dues màrtirs cristianes del segle I. Aquest carrer, proper al carrer de les Ànimes –on es trobava el cementeri jueu–, era un dels carrers principals dins del call jueu. Finalment, els Reis Catòlics expulsaren tots els jueus dels seus territoris el 1492. Es creu que en aquest carrer s'hi trobava una de les dues sinagogues de la ciutat. Després, es construí l'ermita de les Santes. A l'Edat Mitjana, on hi ha l'escola d'adults i voltants, es trobava el barri jueu. Ho sabem pels carrers estrets, i també perquè estava apegat a la muralla, prop de la Seu i al costat dels dominics que els vigilaven.

CARRER DE SANT AGUSTÍ. Antigament fou el carrer principal del barri dels jueus. Possiblement hi havia una sinagoga. El convent de Sant Agustí va ser construït entre els segles XVII i XVIII. Durant la Guerra de Successió, el convent de Sant Agustí va ser l'escenari d'una autèntica carnisseria. D'una banda, trobem el convent que va ser durant alguns anys ajuntament de Xàtiva. Actualment hi ha el Conservatori de Música Lluís Milà i la seu de la UNED. D'altra banda, dins del mateix convent estava l'església de Sant Agustí, que va deixar de ser-ho el 18 de gener de 1990, quan el campanar es va afonar.

Nos quieren vender tres huevos...pero sólo hay dos.

Vicent Martí

Hay un “discurso oficial”, es ese mensaje que se emite desde “arriba” por quienes detentan el poder (económico, político, mediático), a través de los medios de comunicación, y que nos repite machaconamente que hay tres huevos, pero por mucho que se empeñen, los ciudadanos desde “abajo” sólo vemos dos, y claro, la indignación aumenta...

Y sin embargo, convendréis conmigo que la cuestión clave aquí es: si nos quieren vender tres huevos, pero sólo hay dos, ¿Quién se come el tercero?

Pero no nos engañemos, este no es el milagro de los panes y los peces que describen los Evangelios, este es, literalmente, el milagro de la dialéctica.

¿Queréis saber cómo resuelve la sabiduría popular este milagro de la dialéctica, siguiendo un discurso desde “abajo”? Permittedme que os presente un cuento andaluz, escrito por Juan Valera que se titula precisamente MILAGRO DE LA DIALÉCTICA (Cuentos andaluces):

Cierto joven estudiante muy atiborrado de doctrina y con el entendimiento más aguzado que punta de lezna, quiso lucirse mientras almorzaba con su padre y su madre. De un par de huevos pasados por agua que había en un plato escondió uno con ligereza. Luego preguntó a su padre:

- ¿Cuántos huevos hay en el plato?

El padre contestó:

- Uno.

El estudiante puso en el plato el otro que tenía en la mano diciendo:

- ¿Y ahora cuántos hay?

El padre volvió a contestar:

- Dos.

- Pues entonces -replicó el estudiante,- dos que hay ahora y uno que había antes suman tres. Luego son tres los huevos que hay en el plato.

El padre se maravilló mucho del saber de su hijo, se quedó atortolado y no atinó a desenredarse del sofisma. El sentido de la vista le persuadía de que allí no había más que dos huevos; pero la dialéctica especulativa y profunda le inclinaba a afirmar que había tres.

La madre decidió al fin la cuestión prácticamente. Puso un huevo en el plato de su marido para que se le comiera; tomó otro huevo para ella, y dijo a su sabio vástago:

-El tercero cómetele tú.

Sistematització. Una manera de pensar el fer... Alfredo Ghiso

Diversos moments fan part de l'origen d'aquest text: haver sol·licitat a educadors i educadores que escriguen sobre allò que saben i fan entorn de la sistematització, llegir amb interès allò que escrigueren i haver de redactar unes línies que, a més de motivar a la lectura dels articles, transmeta les inquietuds, temes i interrogants que se'n desprenen. Per això és que moltes paraules, idees i arguments presents en aquest escrit no són originals, sinó apropiats —fets propis— i s'entreteixeixen per a enriquir i ampliar aquestes línies.

El text té per objectius rescatar algunes idees claus que permeten contextualitzar i problematitzar els discursos que es plantegen sobre “sistematització de pràctiques socials i educatives”, i deixar obertes algunes preguntes i inquietuds.

Contextos de pensar sobre el fer

No és estrany, hui, veure a professionals de las ciències socials i a educadors enfrontats a la tasca desgastadora de diligenciar planelles, esquemes i llistats, que enumeren activitats, participants i recursos utilitzats; que senyalen amb una “x” el grau d'èxit i el percentatge d'assoliment aconseguit; que generen informació mitjançant models i instruments que els inhabiliten i aquieten en la seua capacitat reflexiva.

No és tampoc alié a la realitat reconèixer que una cosa és la que es posa en els papers i una altra diferent la que succeeix. Així, la tecnoburocràcia s'alimenta de dades parametritzades que no reflecteixen ni corresponen als processos desenvolupats, que transmeten d'aquesta manera informacions que encobreixen els fenòmens i conflictes socials, i nodreixen el disseny de polítiques que s'apliquen, executen i imposen sobre comunitats i professionals, i enforteixen un sistema on silenciar, rebaixar i excloure sistemàticament marquen la quotidianitat i el futur de la gent.

En vista d'aquesta realitat el sociòleg Orlando Fals Borda assenyalava:

Es necessita coratge i imaginació per a convertir-nos en constructors i defensors eficaços de cultures i civilitzacions protagonistes en la recerca d'un desenvolupament que ens dignifique, ens reconcilie amb la naturalesa i òbriga espais per a intervenir en la definició del futur.

El problema no són els instruments de gestió i d'informació, encara que reconeixem que no hi ha tècniques neutres. La contrarietat està en la incapacitat de resistir a un sistema de pensament, d'informació, de gestió i d'acció imposat per lògiques de poder capaces de promoure i d'instaurar una mirada única sobre la realitat circumdant. Emocions, pensaments i accions vinculades a les exigències de les polítiques dominants, que no són només conjunturals, sinó estructurals i projectades per a un temps llarg.

D'ací que les persones s'obliden de la necessitat de reflexionar críticament sobre allò que se'ls proposa, trien i fan, i s'arriba a l'extrem de creure que això és la cosa normal, racional, digna i ètica. Aquesta inèrcia i rutina mental es transmeten, entre altres coses, a través de règims autoritaris on no circula el poder, encara que paresquen apostar a la democràcia i a l'equitat amb procediments i ferramentes estandarditzats que esborren la incertesa i usurpen a la pràctica el caràcter hermenèutic i la dimensió experiencial dels protagonistes. Així s'imposa, silenciosament però sistemàtica, un pensament acrític i ahistòric, on es justifiquen els estereotips generadors d'ideologies i d'emocions caracteritzades per la rebaixa, la submissió i el silenci, i ret compte de conformitats poregoses, disposades a no qüestionar les diferents exclusions i desigualtats conservades i produïdes pel model.

En aquest sentit és que Zygmunt Bauman, en el seu text *Temps líquids*, afirma:

En l'actualitat, la por s'ha instal·lat dins i satura els nostres hàbits diaris; si a penes necessita estímuls externs és perquè les accions a les quals dóna peu dia rere dia subministren tota la motivació i energia que necessita per a reproduir-se.

Urgeix aleshores, entre els educadors i professionals crítics, generar, promoure i consolidar formes de construcció de coneixements que confronten les lògiques del “pensament únic” que s'imposen en projectes, organitzacions i institucions sense cap resistència. Per això les propostes de sistematització han d'anar més enllà de la reflexió que un actor social realitza sobre les seues pràctiques per a reconstruir-les i aprendre d'elles. El context d'exclusió i de submissió exigeix als educadors i professionals reflexius crítics alguna cosa més que objectivar i comunicar la memòria sobre els seus quefers buscant comprendre'ls, socialitzar-los i qualificar-los. Es requereix d'un coneixement sobre la pràctica que interpel·le les con-

cepcions, els interessos, les lògiques, els procediments, els instruments i les formes de reconèixer i entendre els processos socioculturals en les seues pors, impactes i resultats.

Es necessita, aleshores, pensar en sistematitzacions que es resistesquen a la formalització, l'estandardització i la transferència —extensió— dels sabers que es tenen sobre el quefer pedagògic o social. Es necessita un coneixement sobre la pràctica que deixe de fer transparents —invisibles— els mecanismes pels quals el model social s'enquista i parasita el nostre quefer, l'asfixia, i fa que perda coherència i força transformadora.

Urgeixen sistematitzacions que retornen el pensament, i restablesquen el protagonisme dels subjectes en les maneres d'emocionar, de pensar, d'expressar-se i d'actuar.

Sentits de la sistematització de pràctiques

A la sistematització se l'entén com al procés de reconèixer i de valorar la pràctica, com una construcció col·lectiva de coneixements sobre el quefer, orientada a extraure aprenentatges, compartir-los i qualificar-los; esta manera de comprendre i presentar la sistematització va fer que la proposta reflexiva deixara la seua empremta crítica i se l'assimilara a sol·licituds d'agències de cooperació, programes de desenvolupament impulsats pel Banc Mundial, i fundacions d'empreses multinacionals, universitats i institucions encarregades d'impulsar projectes econòmics de supervivència entre sectors exclòsos. Aquestes entitats actualment demanen la sistematització com un dels mitjans de gestió del coneixement, amb el fi de construir les evidències que protegeixen i justifiquen les seues propostes i inversions.

Una lectura ingènuament optimista d'aquest fenomen assenyalaria que la proposta aconseguí el prestigi i la maduresa necessaris per a universalitzar-se, i entendre açò com a èxit. Una visió esperançadorament crítica assenyalaria que si bé la sistematització, com a proposta de construcció de coneixement, es divulga entre diferents sectors socials, empresarials i acadèmics, i transita per heterogènies xarxes, aquesta ha sigut i és cooptada fàcilment, i perd el seu sentit epistemològic, ètic i polític, com a procés generador de coneixements de resistència, capaços d'interpel·lar i de fer-li front al pensament dominant, i desnaturalitza i desvela l'enquistament d'aquest en les pràctiques educatives, culturals, organitzatives i productives.

Lamentablement, molts discursos generats des de processos de sistematització aparentment crítics, pareixen ser simples ecos d'una veu major i globalitzada que ordena i sotmet als veritables amos del fer i dels projectes socioculturals. El desafiament que tenim hui és el de reconèixer, de reconsiderar i de recrear els fonaments ètics i polítics que estan a la base de les propostes de sistematització, i recontextualitzen les propostes i recreen les orientacions que les constitueixen.

Independentment dels interessos teòrics i extra teòrics que guien les propostes i projectes de sistematització de pràctiques o experiències educatives, aquestes pareixerien coincidir en el fet que estan referides a un procés de construcció de coneixement que té per objecte l'estudi de les pràctiques i els discursos que, en elles i sobre elles, es generen; i dóna compte de contextos i de desenvolupaments, així com de les característiques dels subjectes que les faciliten i dels resultats que es generen. Aquesta reflexió d'allò que s'ha de fer genera una teorització substantiva, pertinent, que alimenta els diàlegs entre actors, els sistemes de gestió de coneixement i els dissenys d'estratègies que realimenten i recreen la comprensió, l'expressió i el fer.

Pel que sembla, cap proposta de sistematització, independentment de qui la promoga, busca, de manera explícita, arribar a generalitzacions universals; encara que veiem que darrere d'algunes concepcions hi ha una inquietud de modelitzar aspectes metodològics i tècnics derivats de l'acció social o educativa. En aquesta perspectiva, els productes del procés de sistematització s'assemblen a manuals que donen compte de receptes o de fórmules d'èxit i acabades de fer las coses, sense alertar sobre contextualitzacions, no acabaments i llacunes existents en tota pràctica educativa i social.

Per altra banda, aquestos processos i productes tensats per la transferibilitat emfatitzen la formalització, cosa que porta al fet que les propostes de sistematització i els seus resultats se situen en conformitat amb els discursos donats, establerts teòricament, políticament o institucionalment. Els processos de sistematització, així entesos i emmarcats, cauen en la trampa de buscar a ultrança semblances i acords entre el pensament generat en la reflexió de la pràctica i la racionalitat tecnològica, que imposa un coneixement codificat, burocratitzat, estandarditzat i replicable, capaç d'ocultar el moviment i les dinàmiques dialèctiques i complexes pròpies del camp socioeducatiu.

A més, per a alguns educadors i professionals en l'àrea de les ciències socials, la sistematització s'erigeix en una oportunitat reflexiva que permet interpretar críticament els discursos generats sobre i des de la pràctica, i transcendeixen la simple descripció, en aprofundir l'anàlisi entorn de les lògiques particulars de les experiències educatives-socials. Comprendre allò que configura i dona sentit a les pràctiques permet generar aprenentatges significatius que aporten el canvi cognitiu, expressiu, emocional i pràctic.

Sistematització com a construcció de textos sobre la pràctica

En les propostes de sistematització reconèixer, recuperar i expressar allò que es coneix del fer implica exigències, assumir reptes i facilitar processos d'elaboració, reelaboració i concertació de textos i significats entre aquells que realitzaren l'experiència. La comprensió i valoració d'aquestes narratives estan mitjançades pel diàleg, els encontres cara a cara o virtuals entre les persones, i propicien la interpretació dels diferents relats a través de la comparació, contrastació, validació i tematització de la informació; permeten processos d'ampliació i complementació, així com el desenvolupament de mapes narratius entorn de temps i eixos problemàtics que lliguen la pràctica.

Les narratives i reflexions sobre el quefer originen canvis radicals en la manera d'entendre i explicar la pràctica, en la seua apropiació i expressió, en els modes de sentir-la i apreciar-la, i en les capacitats d'actuació; són, sens dubte, transformacions necessàries per a modificar les relacions a través de les quals es configuren subjectes de l'experiència.

Els textos, al llarg de la sistematització, no apareixen com a discursos coherents i complets; moltes voltes manquen d'unitat, i la relació entre els seus components semblaria que no tenen una seqüència lògica. Per això és que, habitualment, es parla en la sistematització d'una construcció textual a partir de moments d'intercanvi, ampliació, debat i concertació de significats entre aquells que realitzaren l'experiència.

La construcció de narratives sobre la pràctica, en els processos de sistematització, no és lineal, ni són encadenaments de fets i raons trivials; pel contrari, són complexos, tenen anades i tornades, bifurcacions generades per les distintes perspectives que imprimeixen els subjectes involucrats en l'experiència. Els records i oblits, les veus i els silencis, les vaguetats i les precisions, les dades i les seues interpretacions donen compte del principi dialògic present

en tota sistematització que assumeix la pràctica i els seus subjectes de manera complexa, històrica i crítica. Cal desenvolupar textos sobre el quefer, en els processos de sistematització, és també una aventura on es pren distància, es desnaturalitza i es trau de la rutina l'acció per a observar i reconstruir críticament l'experiència. Sobre ella es van construint, repensant i reconfigurant relats que guanyen amplitud temàtica i profunditat hermenèutica.

No és sobrer recuperar l'alerta que ens va fer Paul Ricoeur: “Entre viure i narrar existeix una separació, per xicoteta que siga. La vida es viu, la història es conta”. És per això que en el moment de generar i socialitzar els textos sobre la pràctica, durant la sistematització, es poden originar conflictes entorn de l'experiència realitzada, perquè les narratives la refan, la desordenen, la reordenen i la tornen a significar des de les perspectives dels diversos subjectes involucrats en ella.

L'experiència i la seua sistematització només són possibles en el llenguatge i la cultura configuradors dels significats que els actors li atorguen a la pràctica en produir coneixement per a transformar-la, i és en aquest procés i context on s'originen canvis en la descripció, l'expressió, l'explicació, la comprensió i la valoració del quefer.

Recomanacions

1. Considere sempre que no hi ha models i instruments neutres per a sistematitzar les pràctiques; estan els que inhabiliten i aquieten la capacitat reflexiva i els que habiliten i potencien la criticitat, la curiositat epistèmica i la creativitat.
2. Recorde que la sistematització, com a procés de construcció crítica de coneixements sobre l'acció, no s'alimenta de dades parametritzades; per contra, es nodreix d'informació que reflecteix i correspon als projectes desenvolupats, i revelen conflictes, tensions i obstacles, així com oportunitats, possibilitats i potències del quefer col·lectiu.
3. La sistematització, com a procés de construcció crítica de coneixements, habilita als subjectes i potencia en ells la capacitat de resistir a un sistema de pensament, d'informació, de gestió i d'acció imposat per lògiques de poder capaces de promoure i d'instaurar una mirada única sobre la realitat circumdant.

4. Si volem aprendre i transformar les nostres pràctiques, es requereix d'un coneixement sobre elles que interpel·le les concepcions, les lògiques, els procediments i els instruments que només mesuren eficàcia, eficiència, impactes i resultats.
5. La sistematització, com a construcció de coneixement crític sobre la pràctica, busca comprendre allò que configura i dona sentit al quefer socioeducatiu i permet generar aprenentatges significatius que aporten al canvi cognitiu, expressiu, emocional i de praxi.
6. En la sistematització es reconeixen paraules, expressions diverses i desiguals; en elles es dona compte d'una identitat política, de gènere i cultural. La sistematització com a procés propicia l'encontre, la comunicació i el diàleg sense evadir o reprimir els conflictes emergents en el procés.
7. L'acció/reflexió/acció és un moviment propi de la sistematització, perquè permet la problematització de les experiències, memòries, valors, percepcions, idees i nocions. Aquest moviment dialèctic i recreador caracteritza els processos emancipadors

Unes bones polítiques valencianes envers l'aprenentatge permanent.

Davant la propera presentació d'una nova proposta de Llei d'Educació de Persones Adultes, i després de 18 anys de promulgada la Llei 1/95 de la Generalitat Valenciana de Formació de Persones Adultes que mai ha estat desenvolupada, però que va rebre l'adhesió de nombroses associacions, organitzacions i institucions, és per això que volem des de la Mesa dels Agents Socials per la Formació de Persones Adultes, plantejar a la societat valenciana que done suport a les següents qüestions que no volem que desapareguen de l'esperit i la praxi de la FPA i que li han donat el seu valor i la seua raó de ser:

A.

- Garantir l'aprenentatge permanent i la formació de persones adultes com un sistema públic i territorialitzat.
- Garantir la participació de les persones joves i adultes participants en l'establiment dels seus itineraris formatius, així com en l'organització, gestió i avaluació de la tasca educativa.
- Garantir les passarel·les entre els diferents àmbits de l'aprenentatge permanent, en un moment de greu crisi econòmica, social, cultural, política, i on la formació ha de ser un element dinamitzador, regulador i equilibrador social, econòmic, etc.
- Realitzar un diagnòstic sobre la situació de la població jove i adulta valenciana en els àmbits educatiu i formatiu, cultural i social, etc. Des dels àmbits municipals als autonòmics, passant pels comarcals-territorials.

Per altra banda, la Llei 1/95 de Formació de Persones Adultes de la Generalitat Valenciana va ser aprovada en gener de 1995 per les Corts Valencianes. Va ser una Llei, amplament consensuada. En el seu moment va tenir el suport de més de 50.000 signatures, les adhesions de més de 1.000 col·lectius (associacions i diferents entitats de la Comunitat Valenciana), i les mocions de més de 70 ajuntaments que demanaven al Govern València la seua promulgació.

Aquesta llei fa possible l'accés gratuït a la formació de totes les persones al llarg de tota la vida. És una llei progressista que ens situa al nivell dels països més desenvolupats d'Europa en aquesta matèria. És una llei de caràcter

social, ja que va dirigida als sectors desfavorits de la societat i es converteix en un instrument de redistribució de béns culturals. Afavoreix la participació dels agents socials (Consell de la Formació de les Persones Adultes) i incentiva l'associacionisme de les persones adultes. Millora les possibilitats d'integració i de participació en la vida social i laboral de les persones.

Suposa una visió ampla de la formació de les persones adultes mitjançant l'establiment de diferents programes formatius. Estableix un marc legal per facilitar la necessària col·laboració i coordinació entre les actuacions formatives, dirigides a les persones adultes promogudes per les diferents administracions i entitats: Comissió Interdepartamental.

Possibilita que siga el territori (localitat, comarca, mancomunitat...) el lloc des d'on es planifiquen i s'executen les accions formatives destinades a les persones adultes: Consells Territorials. Contempla els mecanismes per a les dotacions pressupostàries, com també l'establiment d'un Conveni General Multilateral entre la Generalitat Valenciana i els ajuntaments que duguen a terme iniciatives formatives.

És una llei que està en consonància amb els plantejaments dels fòrums internacionals de la matèria.

B.

És per tot això que MANIFESTEM I RECLAMEM:

1. Incrementar els recursos fins a l'1% del PIB, i que es prioritze els sectors i territoris més desfavorits, així com la millora de finançament a les entitats locals, l'establiment d'un Conveni General Multilateral i el reconeixement de totes les unitats i a tots els efectes.
2. Creació d'un òrgan directiu de la Formació Permanent, en Presidència, que coordine i planifiqui i propose la realització d'un Pla d'Actuacions integrat a nivell autonòmic i local que coordine i integre els recursos, mitjans, els instruments i les iniciatives de les diferents administracions públiques. I, a més a més, enllace i connecte amb el Pla d'Acció per a l'Aprenentatge Permanent: 2012-2020.
3. El·laboració de la normativa que pose en marxa els Plans i els Consells Territorials com a instruments coordinadors i integradors de les ofertes i de les demandes.
4. Regulació i reconeixement de tota la xarxa de Formació de Persones Adultes: Generalitat Valenciana, Diputació de València i Municipis.

5. Creació i dotació d'equips multiprofessionals en els centres de FPA: personal administratiu i serveis, psicopedagogs i professorat tècnic de formació professional, i especialistes que responguen a les necessitats de les persones adultes i alhora que es garantisquen uns programes formatius que contemplen tots aquells aspectes que necessita qualsevol persona adulta i que abracen: l'àmbit educatiu, reciclatge, associatiu, participatiu, d'ús del temps lliure, superació de discriminacions, etc.
6. Potenciació i desenvolupament d'una formació contínua i específica per a tots/es els professionals que treballen en la Formació Permanent i en la Formació d'Adults; creació d'un Cefire específic en l'àmbit de l'aprenentatge permanent.
7. Desenvolupament de tot allò referit a la creació, la consolidació i el funcionament dels centres de FPA: mapa, plantilles, conserges, administratius, etc. Així com un reglament orgànic i funcional específic per a la Formació de Persones Adultes. Configurar aquests centres com a eixos-pols de referència en l'àmbit de l'aprenentatge permanent local i comarcal.
8. Potenciació de l'Associacionisme en els centres de FPA i de la seua Federació de Participants, així com la regulació del professorat i del personal col·laborador de les Associacions.
9. Establir un pla d'adequació i dignificació dels centres de FPA, així com de dotacions i equipaments de noves tecnologies que possibiliten la creació, des del principi d'autonomia dels centres, d'entorns personals d'aprenentatge i unes respostes adients a les necessitats, interessos i demandes de la població i dels territoris.
10. La potenciació del Consell de Formació de Persones Adultes com a òrgan fonamental de participació, assessorament i configuració d'un model integrat d'Aprenentatge Permanent, en el qual estaria inclosa la FPA, per a donar resposta a les necessitats, els interessos i les demandes educatives, formatives, laborals i econòmiques, cultural i d'altres, de la població jove i adulta valenciana.

C.

I, a més a més, considerem que és imprescindible i absolutament convenient:

Desenvolupar la Llei 1/95 per complet, complir-la i fer les esmenes que calga per adaptar-la als nous temps (per exemple potenciant en els centres les NTICS en la seua justa mesura), però mai derogar-la:

1.
 - A) El dret a la presencialitat de la persona adulta en la formació bàsica completa fins a l'obtenció del Graduat en Educació Secundària i l'oferta pública de places presencials suficient a la demanda existent en els Centres Públics autoritzats fins a hui. I que la formació semipresencial i no presencial o a distància es consideren complementàries de la presencial.
 - B) Respectar i ampliar l'actual mapa escolar així com el reconeixement a tots els nivells dels Centres Públics Municipals i l'oferta formativa que ja tenen autoritzada, a les quals van accedir a través de l'Ordre de 14 de juny de 2000 pel qual es regulava la implantació dels programes formatius i del Decret 265/2004 de 12 de novembre pel qual s'establien els requisits mínims dels centres de Formació de Persones Adultes que impartisquen ensenyances bàsiques i que va suposar la transformació de Programes Municipals en Centres Públics Municipals, i que per tant i tal com indica l'ar-

ticle 12 del Capítol II de la Llei 1/1995 "Són centres específics de formació de persones adultes aquells que es creen o autoritzen amb aquest caràcter per estar exclusivament o prioritàriament destinats al desenvolupament dels programes formatius previstos."

- C) Mantenir els convenis bilaterals establerts fins ara i ampliar-los a tots els Centres Municipals fins ara autoritzats, i que s'aplique un calendari d'actuacions tal i com preveu la Llei 1/1995 en l'article 15 punt 2 : "La creació de centres específics de titularitat de les entitats locals o d'altres entitats públiques es farà mitjançant conveni entre aquestes entitats i la Generalitat Valenciana..." així com reconèixer i finançar les actuacions que els municipis realitzen en l'àmbit del GES, nivell 2.
2.
 - A) Com a professors/es dels centres públics de FPA, proposem que s'estabilitze la situació laboral del personal docent que impartix classes en els Centres Públics Municipals de FPA (CPMFPA) i que es reconega el procés de formació, experiència i coneixements adquirits des de fa molts anys (deute històric).
 - B) Que es garantisca l'ensenyament del Valencià (com a matèria i també els cursos preparatoris per a les proves de la JQCV) i en Valencià com a llengua vehicular si el centre així ho demana. Caldria completar aquests coneixements amb els mediambientals, sociohistòrics, etc. de la realitat valenciana.
 - C) Que als centres de FPA es puguin cursar estudis complets de Cicles Formatius de Grau Mitjà i que siguen aquests centres els que avaluen l'alumnat i facen les propostes de titulació. Així mateix que, en relació amb el punt anterior, hi haja una total consonància entre la normativa laboral, legislació de Formació Professional, legislació d'FPA i connexió amb les empreses, per a facilitar una ràpida i eficaç inserció laboral dels nostres alumnes.

3.

VOLEM QUE LA FPA CONTINUE SENT: pública, gratuïta, laica, de qualitat, arrelada a la nostra terra i que garantisca la cohesió i la justícia social i el dret a una formació integral al llarg de tota la vida, sense distinció de cap mena i en condicions d'igualtat d'oportunitats.

Xàtiva, 21 de març de 2013

l'ullal 17

tercera època

revista del cpfpa
francesc bosch i morata
xàtiva
maig 2013